

Europska
investicijska
banka

Banka EU

Europska investicijska banka

Politika suzbijanja prijevara

Politika sprečavanja i odvraćanja od nedopuštenih postupanja u poslovanju
Europske investicijske banke

POLITIKA SPRJEČAVANJA I ODVRAĆANJA OD NEDOPUŠTENIH POSTUPANJA U POSLOVANJU EUROPSKE INVESTICIJSKE BANKE (“POLITIKA SUZBIJANJA PRIJEVARA EIB-a”)

- EIB ne tolerira nedopuštena postupanja (tj. korupciju, prijevare, dosluh, prisilu, ometanje, pranje novca i financiranje terorizma) u svom poslovanju ili aktivnostima.
- Prijavu je moguće obaviti telefonom (na broj +352 4379 87441), telefaksom (na broj +352 4379 64000) ili elektroničkom poštom na adresu investigations@eib.org. Osim toga, moguća je i izravna prijava Europskom uredu za borbu protiv prijevvara (OLAF).

I. PREAMBULA

1. Ovim dokumentom Europska investicijska banka (u daljnjem tekstu EIB ili Banka) iznosi politiku sprječavanja i odvracanja od korupcije, prijevvara, dosluha, prisile, ometanja, pranja novca i financiranja terorizma (“nedopuštena postupanja”) u svom poslovanju. Ovaj dokument ažurira i zamjenjuje Politiku suzbijanja prijevvara EIB-a od 8. travnja 2008.
2. Pravne osnove EIB-ove Politike suzbijanja prijevvara i ovlasti EIB-a za provođenje istraga proizlaze iz:
 - (i) članka 325. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU);
 - (ii) članka 18. Statuta EIB-a;
 - (iii) Uredbe Vijeće (EZ, Euratom) br. 966/2012 od 25. listopada 2012.;
 - (iv) Odluke Odbora guvernera EIB-a od 27. srpnja 2004. o suradnji EIB-a s OLAF-om.
3. Osnovana Ugovorom iz Rima, EIB je financijsko tijelo Europske unije. Kao takva, Banka posluje u skladu s pravnim okvirom EU te je obvezuje njen Statut, u članku 18. kojega stoji:

“U poslovima financiranja Banka je dužna [...] pobrinuti se da se njena sredstva koriste što je moguće racionalnije u interesu Unije.”
4. Banka je stoga dužna pobrinuti se da se njeni zajmovi koriste namjenski. U tom kontekstu Banka poduzima korake ne bi li osigurala da u njenom poslovanju ne bude nedopuštenog postupanja.
5. Shodno tome, Banka je dužna raditi na sprečavanju i odvracanju od nedopuštenog postupanja, a ako do istoga dođe, dužna je pravovremeno i žurno djelovati po tom pitanju. U tom se smislu donose i istražni postupci.
6. U pogledu navedenoga te u cilju usklađivanja svoje politike i procedura s međunarodnim običajima, Banka je upoznata s načelima sadržanim u: (i) Konvenciji Ujedinjenih naroda

protiv korupcije¹; (ii) Konvenciji Organizacije za ekonomsku suradnju i razvoj protiv podmićivanja stranih javnih dužnosnika u međunarodnim poslovnim transakcijama²; (iii) u Kaznenopravnoj konvenciji Vijeća Europe o korupciji³; (iv) Preporukama Radne skupine za provedbu mjera za sprečavanje pranja novca i financiranje terorizma (FATF-a)⁴; i (iv) Jedininstvenom okvirnom sporazumu Radne skupine međunarodnih financijskih institucija za borbu protiv korupcije⁵.

II. OSNOVNA NAČELA

7. Članovi upravljačkih tijela i osoblje EIB-a, strane uključene u projekte EIB-a, stranke i partneri (niže definirani u stavku 9.) su dužni održavati najvišu moguću razinu čestitosti i učinkovitosti u svim aktivnostima EIB-a. U svojem poslovanju EIB ne tolerira nedopušteno postupanje.
8. (i) Svako nedopušteno postupanje do kojeg dođe mora biti bez odlaganja prijavljeno te temeljito i pravično istraženo; prekršitelje treba kazniti u skladu s mjerodavnim politikama i postupcima; a potrebno je i poduzeti odgovarajuće pravne radnje za povrat nepravilno iskorištenih sredstava.
(ii) Navode o nedopuštenom postupanju istražuje Odsjek za istraživanje prijevара u sklopu Glavnog inspektorata Banke.
(iii) Odsjek za istraživanje prijevара EIB-a je dužan djelovati u bliskom partnerstvu s OLAF-om.

III. OPSEG PRIMJENE POLITIKE

9. Ova se politika primjenjuje na cjelokupno poslovanje EIB-a, što uključuje i projekte koje EIB financira sredstvima trećih strana te EIB-ovu nabavu za vlastiti račun. Primjenjuje se na sljedeće osobe i subjekte:
 - a. članove Odbora direktora, Upravnog odbora, osoblje i konzultante, bez obzira na njihov položaj, rang ili staž (u ovom tekstu "članovi upravljačkih tijela i osoblje EIB-a");
 - b. zajmoprimatelje, nositelje projekata, ugovorne stranke, podizvođače, konzultante, dobavljače, korisnike (ovisno o slučaju) te općenito relevantne osobe ili subjekte uključene u aktivnosti koje se financiraju sredstvima EIB-a (u ovom tekstu "strane uključene u projekte");
 - c. konzultante, dobavljače, pružatelje usluga i druge osobe ili subjekte angažirane u sklopu nabave EIB-a za vlastiti račun; i
 - d. sve stranke i ostale s kojima EIB posluje u sklopu kreditnih ili rizničkih aktivnosti (nabrojani pod c. i d. su u ovom tekstu "stranke i partneri EIB-a").

¹http://www.unodc.org/documents/treaties/UNCAC/Publications/Convention/08-50026_E.pdf

²<http://www.oecd.org/daf/anti-bribery/oecdantibriberyconvention.htm>

³<http://conventions.coe.int/Treaty/en/Treaties/Html/173.htm>

⁴<http://www.fatf-gafi.org/topics/fatfrecommendations/>

⁵<http://www.eib.org/about/documents/ifi-anti-corruption-task-force-uniform-framework.htm>

IV. DEFINICIJE

10. U smislu provedbe ove Politike, nedopušteno postupanje obuhvaća korupciju, prijevaru, prisilu, dosluh, opstrukciju, pranje novca i financiranje terorizma na način kako su u nastavku definirani:⁶

- a. Koruptivno postupanje podrazumijeva nuđenje, davanje, primanje ili traženje, izravno ili neizravno, nečega vrijednog radi neprimjerenog utjecaja na postupanje neke strane.
- b. Prijevarno postupanje podrazumijeva svaki čin ili propust, uključujući i davanje netočnih izjava koje svjesno ili iz nehata neku stranu obmanjuju, ili pokušavaju obmanuti, u cilju dobivanja financijske ili druge koristi ili u cilju izbjegavanja neke obveze.⁷
- c. Prisila podrazumijeva izravno ili neizravno izazivanje ili nanošenje štete ili prijetnju izazivanjem ili nanošenjem štete nekoj strani ili njenoj imovini radi neprimjerenog utjecaja na postupanje te strane.
- d. Dosluh podrazumijeva dogovor između dvije ili više strana osmišljen radi postizanja neprimjerenog cilja, što uključuje i neprimjeren utjecaj na postupanje neke druge strane.
- e. Opstrukcija podrazumijeva (a) namjerno uništavanje, krivotvorenje, preinačivanje ili skrivanje dokaza bitnih za istragu; i / ili prijetnje, zlostavljanje ili zastrašivanje nekoga ne bi li ga se spriječilo da otkrije svoja saznanja o stvarima koje su bitne za istragu ili da provodi istragu, ili (b) postupke kojima je namjera u bitnome onemogućiti ostvarivanje ugovornog prava EIB-a na reviziju ili pristup informacijama ili prava koja bankarske, regulatorne ili nadzorne vlasti ili neko ekvivalentno tijelo Europske unije ili njene države članice ima u skladu sa zakonom, propisom ili međunarodnim ugovorom ili prema nekom sporazumu koji je EIB sklopio u cilju primjene navedenog zakona, propisa ili međunarodnog ugovora.

Pranje novca i financiranje terorizma su definirani u direktivama EZ⁸ o sprječavanju korištenja financijskog sustava u svrhu pranja novca i financiranje terorizma, u obliku u kojem su u danom trenutku izmijenjene i dopunjene (u daljnjem tekstu "Direktiva AML/CFT"), kako slijedi:

- f. Pranje novca podrazumijeva:
 - (i) konverziju ili prijenos imovine uz spoznaju da je dotična imovina proistekla iz kriminalne aktivnosti ili iz sudioništva u takvoj aktivnosti, u svrhu skrivanja ili prikriivanja nezakonitog izvora imovine ili pomaganja nekome tko je uključen u počinjenje takvih aktivnosti u cilju izbjegavanja pravnih posljedica svojih djela;
 - (ii) skrivanje ili prikriivanje stvarne naravi, izvora, mjesta, otuđenja, kretanja ili prava u pogledu imovine odnosno vlasništva na istoj, uz spoznaju da je dotična imovina proistekla iz kriminalne aktivnosti ili iz sudioništva u takvoj aktivnosti;
 - (iii) stjecanje, posjedovanje ili korištenje imovine, uz spoznaju u trenutku njenoga primitka da je ta imovina proistekla iz kriminalne aktivnosti ili iz sudioništva u takvoj aktivnosti;

⁶ Definicije od a. do d. su preuzete iz "Jedinstvenog okvira za sprječavanje i suzbijanje prijevara i korupcije" koji je usuglašen u rujnu 2006. među vođama sedam velikih međunarodnih financijskih institucija, što uključuje i EIB - vidi fusnotu 5.

⁷ Ovime se mogu obuhvatiti i porezne prijevare.

⁸ Trenutačno direktive 2005/60 i 2006/70; među ostalim propisima EU koji se odnose na aspekte prijevara i ostalih nezakonitih radnji su i sljedeći, u obliku u kojem su u određenom trenutku izmijenjeni i dopunjeni:

- . Direktiva EZ 2004/17 i Direktiva EZ 2004/18 o javnoj nabavi;
- . Direktiva EZ 2003/6 o nezakonitoj kupoprodaji dionica i manipuliranju tržištem; i
- . Uredba Vijeća br. 881/2002, zadnji put izmijenjena Uredbom Komisije 1685/2006 o mjerama ograničavanja sa zajedničkim stavom Vijeća Council EU 2006/380/ZVSP od 29. svibnja 2006.

(iv) sudioništvo, udruživanje radi počinjenja, pokušaj počinjenja te pomaganje, podupiranje, olakšavanje i savjetovanje pri počinjenju nekog od djela navedenih u prethodnim točkama.

- g. Financiranje terorizma podrazumijeva izravno ili neizravno davanje ili prikupljanje novčanih sredstava na bilo koji način s namjerom da novac bude iskorišten ili uz spoznaju da će novac biti iskorišten, u cijelosti ili djelomice, za izvršenje nekog od kaznenih djela navedenih u člancima 1. do 4. Okvirne odluke Vijeća 2002/475/PUP od 13. lipnja 2002. o suzbijanju terorizma⁹.

V. MJERE SPRJEČAVANJA I ODVRAĆANJA OD NEDOPUŠTENOG POSTUPANJA

(A) Opće odredbe

11. Člankom 325. UFEU je propisano da:

“Unija i države članice suzbijaju prijevare i sva druga nezakonita djelovanja koja utječu na financijske interese Unije pomoću mjera iz ovog članka koje djeluju kao sredstvo za odvratanje i koje pružaju djelotvornu zaštitu kako u državama članicama, tako i u svim institucijama, tijelima, uredima i agencijama Unije.”

12. Nadalje, Statutom EIB-a je propisano da je Banka dužna pobrinuti se da se njena sredstva rabe što je racionalnije moguće u interesu Unije.

13. Slijedom navedenoga, Banka je uvjetima pod kojima obavlja svoje poslove financiranja dužna osigurati djelotvornu zaštitu i odvratanje od nedopuštenog postupanja.

14. Poglavitito, Smjernice EIB-a za nabavu sadrže niz mjera kojima se u nabavi osigurava transparentnost i integritet, a dokumentacija Banke vezana uz poslove financiranja mora sadržavati odgovarajuća ugovorna prava na obavljanje inspekcije i pristup Banke ili drugih nadležnih tijela EU-a informacijama.

(B) Procjena projekta i dubinska analiza integriteta

15. Na sve nove poslovne partnere EIB primjenjuje dubinsku analizu klijenta (“KYC” ili “upoznaj svog klijenta”) te provodi dubinsku analizu svih poslova, a sve u cilju otkrivanja mogućih poteškoća u pogledu poštivanja zakonitosti ili integriteta. Takve analize se obavljaju u skladu s osnovnim zahtjevima direktiva AML-CFT i standarda međunarodnih financijskih institucija, a prema uvjetima propisanim primjenjivim procedurama Banke.

16. Operativni odjeli EIB-a su prva linija zaštite pri sprječavanju nedopuštenog postupanja u sklopu postupka procjene projekta. Oni prvi mogu otkriti razloge za brigu u pogledu integriteta tijekom postupka procjene projekta s obzirom na njihovo poznavanje potencijalnih nositelja projekta, zajmoprimatelja te okolnosti u kojima će se projekt odvijati. Razlozi za zabrinutost koji isplivaju tijekom postupka procjene zajma se pravodobno prijavljuju Uredu glavnog dužnosnika za osiguranje zakonitosti poslovanja EIB-a.

⁹ SL L 164, 22. 6. 2002., str. 3.

Ista obuhvaćaju napad na život osobe koji može prouzročiti smrt, otmicu, uzrokovanje velikih uništenja objekata vlade ili javnih objekata, otmicu zrakoplova, broda ili drugog prijevoznog sredstva, proizvodnju, posjedovanje, stjecanje, prijevoz, dobavu ili korištenje nuklearnog, biološkog ili kemijskog oružja, ispuštanje opasnih tvari ili izazivanje požara, poplava ili eksplozija radi ugrožavanja ljudskih života, ometanje ili prekidanje opskrbe vodom (čl. 1.), kaznena djela koja se odnose na terorističku skupinu čl. 2.), tešku krađu, ucjenu ili krivotvorenje dokumenata (čl. 3.) te poticanje, pomaganje, podupiranje i pokušaj počinjenja kaznenih djela iz članaka 1. do 3. (čl. 4.).

17. Ured glavnog dužnosnika za osiguranje zakonitosti poslovanja je odgovoran za: i) procjenu svakog bitnog pitanja u pogledu integriteta ili zakonitosti poslovanja; ii) iznalaženje mogućih rješenja i mjera za ublažavanje rizika, ako postoje; i iii) pravodobno prijavljivanje takvih pitanja:

- Upravi Banke na odlučivanje o nastavku ili prekidu dotičnog poslovnog odnosa; i, ovisno o slučaju,
- Odsjeku za istraživanje prijevarena na daljnju istragu u skladu s primjenjivim procedurama Banke.

Rano otkrivanje mogućih poteškoća u pogledu poštivanja zakonitosti i integriteta u fazi procjene omogućuje Banci da izbjegne ulazak u poslovne odnose ili provedbu aktivnosti koji bi mogli izložiti EIB ozbiljnim financijskim i reputacijskim rizicima te doprinosi svekolikom integritetu i transparentnosti gospodarskog okruženja u kojem posluje Banka.

(C) Kreditno poslovanje unutar EU

18. (i) Države Europske unije kojima EIB odobrava zajmove primjenjuju zakone kojima je cilj osiguravanje transparentnosti i integriteta (što uključuje i postupke nabave, posebice Direktive EZ 2004/17, 2004/18 i 89/665 te 92/13).

(ii) Postupak nabave u sklopu EU projekata koje financira EIB mora biti u skladu s navedenim direktivama, ovisno o tome koja je mjerodavna, te s drugim pravilima navedenim u Smjernicama EIB-a za nabavu.

(iii) Stoga je Banka dužna u potrebnoj mjeri provjeriti usklađenost s pozitivnim pravom EU i, ovisno o slučaju, sukladno odredbama članka 325. UFEU, provesti sve potrebne istrage te poduzeti sve potrebne mjere u cilju sprječavanja i odvratanja od nedopuštenog postupanja u vezi s aktivnostima EIB-a te na taj način osigurati racionalno korištenje sredstava Banke u interesu Unije¹⁰.

(D) Kreditno poslovanje izvan EU

19. (i) Izvan Europske unije gdje se ne primjenjuju direktive EU o javnoj nabavi, Banka svejedno zahtijeva da se poštuju glavni mehanizmi direktiva uz neophodne proceduralne prilagodbe.

(ii) Slijedom toga je EIB provela niz važnih mjera kojima se osigurava postojanje ekvivalentnih standarda zaštite i mjera za sprječavanje i odvratanje od nedopuštenog postupanja kao i u EU, a koji su opisani u daljnjem tekstu.

20. Smjernice za nabavu sadrže, kao opće pravilo za poslove financiranja izvan EU, zahtjev prema kojem relevantni ponuditelj/izvođači moraju nositelju predati potpisan "Uglavak o integritetu", koji uključuje i izjavu da, prema svim njihovim spoznajama, sam ponuditelj/izvođač, kao ni partneri u zajedničkom ulaganju, zastupnici ni podizvođači, ako ih ima, a koji rade u njihovo ime prema odgovarajućim ovlastim ili uz njihovo znanje ili suglasnost, ili uz njihovu pomoć, nisu bili uključeni, niti će biti uključeni, u bilo kakvo nedopušteno postupanje u vezi s postupkom nadmetanja ili provedbe ugovora.

21. Uglavak o integritetu sadrži i obveze izvođača u pogledu prijavljivanja nedopuštenog postupanja, prava na inspekciju i vođenja evidencije.

¹⁰Kako stoji u Statutu EIB-a

(E) Sporazumi o financiranju

22. Bančini sporazumi o financiranju moraju sadržavati odgovarajuće ugovorne odredbe o sprječavanju i odvratanju od nedopuštenog postupanja.

(F) Praćenje provedbe projekta

23. Cilj praćenja projekta koje obavlja operativno osoblje EIB-a nakon potpisivanja relevantnih sporazuma o financiranju je osigurati da se predmetni projekt što ga financira EIB provodi prema planu te da se svim nastalim rizicima upravlja na primjeren način.

24. Ured glavnog dužnosnika za osiguranje zakonitosti poslovanja redovno sudjeluje u praćenju provedbe projekata kao bitan dio stalnog praćenja poslovanja Banke. Takvo praćenje za cilj ima otkrivanje poteškoća u pogledu integriteta i zakonitosti do kojih može doći nakon faze procjene projekta, što uključuje, između ostalog, i slučajeve restrukturiranja i promjene vlasništva.

25. Svako takvo bitno pitanje integriteta i zakonitosti se odmah prijavljuje upravnim tijelima Banke na odlučivanje o poduzimanju odgovarajućih koraka uz davanje konkretnih preporuka u pogledu mogućih korektivnih mjera i čimbenika ublažavanja rizika, ako ih ima.

26. Povrh rutinskog praćenja projekata, EIB-ov Odsjek za istraživanje prijevvara može obaviti i Proaktivnu provjeru integriteta ("PPI"). PPI za cilj ima:

- (i) pomoći u sprječavanju i otkrivanju nedopuštenog postupanja u ranoj fazi;
- (ii) utvrditi jesu li ugovori provedeni u skladu s ugovornim uvjetima;
- (iii) dati jamstvo da su sredstva EIB-a iskorištena namjenski; i
- (iv) dati preporuke o unaprjeđenju politika, procedura i kontrolnih mehanizama radi sužavanja prostora za nedopušteno postupanje u tekućim i budućim projektima.

Odsjek za istraživanje prijevvara bira projekte za PPI neovisno i na temelju procesa detaljne procjene rizika. Projekti odabrani za PPI se podvrgavaju dubinskoj reviziji u cilju uočavanja mogućih pokazatelja/indicija nedopuštenog postupanja.

(G) Sankcije i korektivne mjere koje su na raspolaganju Banci**(a) Ugovorne korektivne mjere**

27. Sporazumi o financiranju koje sklapa EIB moraju sadržavati odgovarajuće korektivne mjere za rješavanje slučajeva kršenja relevantnih obveza prema navedenim sporazumima o financiranju. Korektivnim mjerama se, između ostalog, mora omogućiti obustava isplate sredstava zajma ili zahtijevanje prijevremene otplate cijelog ili dijela zajma.

28. Banka poduzima i pravne korake za povrat nenamjenski potrošenih sredstava kad god je to primjereno.

(b) Korektivne mjere i sankcije u pogledu nabave

29. (i) Osim navedenog, ako se utvrdi da se stranka povezana s projektom upustila u nedopušteno postupanje u sklopu postupka nabave ili provedbe projekta, Banka:

- a. može zahtijevati da se na primjeren i Banci zadovoljavajući način ispravi nedopušteno postupanje;

- b. može dotičnu stranku povezanu s projektom proglašiti neprihvatljivom u smislu dodjele ugovora; i/ili
- c. može uskratiti svoje prethodno odobrenje za dodjelu ugovora te može primijeniti odgovarajuće ugovorne korektivne mjere, što može obuhvatiti suspenziju i raskid, ako nedopušteno postupanje nije ispravljeno na Banci zadovoljavajući način.

(ii) Nadalje, u slučaju projekata unutar EU, sukladno odredbama čl. 45. st.1. Direktive EZ 2004/18 te čl. 54. st. 4. Direktive 2004/17, svaki kandidat ili ponuditelj koji je pravomoćno osuđen za sudjelovanje u zločinačkoj organizaciji, korupciju, prijevaru ili pranje novca, a o čemu nositelj projekta ima spoznaju (naknadno je dodano i financiranje terorizma¹¹), isključuje se iz sudjelovanja u projektu koji se financira sredstvima Banke za razdoblje čija duljina ovisi o težini počinjenog djela.

(c) EIB-ov postupak isključivanja

- 30. Pojedinaц ili subjekt za kojeg se utvrdi da se upustio u nedopušteno postupanje može biti isključen iz sudjelovanja u projektima ili poslovnim aktivnostima koje financira EIB (što uključuje i financijske poslovne aktivnosti) u skladu s odredbama i postupcima navedenim u EIB-ovim Procedurama isključivanja.
- 31. U skladu s odredbama EIB-ovih Procedura isključivanja, EIB je dužan iz sudjelovanja u projektima ili poslovnim aktivnostima koje financira EIB isključiti svakog pojedinca ili subjekta ako je podvrgnut upisu u Središnju bazu podataka o isključenim subjektima, koju vodi Europska komisija.
- 32. EIB-ove Procedure isključivanja sadrže i odredbu prema kojoj EIB može s pojedincima i subjektima koji su se navodno upustili u nedopušteno postupanje stupiti u pregovore o nagodbi. Pregovorima je moguće riješiti predmet protiv dotičnog ili dotičnih (u potpunosti ili djelomično) na temelju uvjeta utanačenih u sporazumu o nagodbi između Banke i dotične stranke ili stranaka.

(H) Mjere za rizničke poslove i zaduživanje

- 33. EIB je proveo mjere, uključujući i niže navedene primjere, u cilju sprječavanja i odvrćanja od nedopuštenog postupanja u rizničkim poslovima i zaduživanju:
 - a. dubinska analiza ugovornih partnera u rizničkom poslovanju i zaduživanju u suradnji između raznih službi i Ureda glavnog dužnosnika za osiguranje zakonitosti poslovanja u skladu s mjerodavnim postupcima Banke;
 - b. provjera integriteta i zakonitosti svih novih proizvoda koju provodi Odbor za nove proizvode, kojeg čine predstavnici Ureda Glavnog službenika za zakonitost i svih drugih nadležnih službi;
 - c. rizničko poslovanje se odvija u skladu s načelima navedenim u Međunarodnom kodeksu ("Oglednom kodeksu") udruge ACI -Financial Markets Association;
 - d. zaduživanje i riznički poslovi se obavljaju s uglednim ugovornim partnerima uz primjenu strogih mjera poštivanja zakonitosti. Ugovorne partnere (primjerice, banke gestore koje je propisno odobrila i ovlastila viša uprava) stalno prati Uprava za upravljanje rizicima, a prema potrebi ih ocjenjuje i Ured glavnog dužnosnika za osiguranje zakonitosti poslovanja;
 - e. poslovi (uključujući i pitanja određivanja cijena) se dokumentiraju, razgovori se snimaju, obujam poslova sa svakim ugovornim partnerom se pomno prati i podliježe redovitoj reviziji, kako unutarnjoj u sklopu Okvira unutarnjih kontrola (OUK), tako i vanjskoj;

¹¹ Vidi Direktive 2005/60 i 2006/70.

- f. u slučaju portfeljnih ulaganja koja podliježu mjerenjima financijskih ostvarenja, evidentiraju se i radi usporedbe čuvaju sve cijene dobivene od ugovornih partnera koji su konzultirani u kontekstu transakcije;
- g. u kontekstu otkupa EIB-ovih dužničkih instrumenata na tržištu, cijene se određuju u skladu s internom transfernom cijenom, pri čemu EIB posluje isključivo na osnovi izričitih upita ulagača (*reverse inquiry*) i ne traži aktivno postojeće dužničke pozicije da bi ih otkupio; i
- h. EIB osigurava strogo odvajanje poslovanja “prednjeg” i “stražnjeg” ureda, kao i neovisnu provjeru uvjeta pri određivanju cijena koju obavlja Uprava za upravljanje rizicima.

(I) Mjere primjenjive na članove upravnih tijela i osoblje EIB-a

34. Ured Glavnog dužnosnika za osiguranje zakonitosti poslovanja u EIB-u je, između ostaloga, odgovoran i za primjenu Kodeksa ponašanja osoblja¹² i provedbu Kodeksa ponašanja Upravnog odbora u pitanjima koja ne potpadaju u djelokrug Odbora za etiku i zakonitost poslovanja¹³.
35. **Kodeksi ponašanja upravnih tijela i osoblja:** Članovi upravnih tijela i osoblje EIB-a moraju se pridržavati pravila ponašanja i etičkih standarda navedenih u odgovarajućim kodeksima ponašanja¹⁴ koji se na njih primjenjuju, što uključuje i odredbe o nedopuštenom postupanju. Ako ih prekrši, dotični član upravnih tijela ili osoblja EIB-a bit će podvrgnut mogućem stegovnom, sukladno pravilima primjenjivima na članove upravnih tijela odnosno osoblje, te zakonskom postupku.
36. **Povelja o politici integriteta i zakonitosti**¹⁵: Njome se zahtijeva od članova upravnih tijela i osoblja Banke da poštuju sva primjenjiva pravila i propise EIB-a, kao i sve važeće nacionalne zakone i propise.

VI. OBVEZA PRIJAVLJIVANJA SUMNJI NA NEDOPUŠTENI POSTUPANJE

(A) Obveza prijavljivanja za članove osoblja EIB-a

37. EIB-ova Politika zaštite zviždača¹⁶ pruža osoblju sveobuhvatan okvir za prijavljivanje sumnji na nedopušteno postupanje.
38. U skladu s odredbama Politike zaštite zviždača i Kodeksa ponašanja osoblja, članovi osoblja EIB-a moraju odmah nakon što za to saznaju prijaviti sve sumnjive slučajeve nezakonitog postupanja u aktivnostima Banke, ozbiljno neprimjereno ponašanje ili ozbiljno kršenje pravila, politika ili smjernica Banke ili svaki postupak koji bi mogao naškoditi misiji ili ugledu Banke.

(B) Obveza prijavljivanja za stranke povezane s projektima EIB-a

39. Zajmoprimatelji moraju obavijestiti Banku o svakoj činjenici ili informaciji povezanoj s možebitnim nedopuštenim postupanjem.

¹²http://www.eib.org/Attachments/thematic/code_conduct_staff_en.pdf

¹³ Nadležnost Odbora za etičnost i zakonitost poslovanja u pogledu članova EIB-ovog Upravnog odbora je utvrđena važećim Kodeksom ponašanja: http://www.eib.org/attachments/thematic/code_conduct_MC_en.pdf

¹⁴ Odredbe Kodeksa ponašanja osoblja primjenjuju se i na izvođače i konzultante u skladu s uvjetima njihovih ugovora.

¹⁵http://www.eib.org/Attachments/general/occo_charter_en.pdf

¹⁶<http://www.eib.org/infocentre/publications/all/eib-s-whistleblowing-policy.htm>

40. U skladu s Uglavkom o integritetu, ponuditelji, izvođači, podizvođači, dobavljači i konzultanti moraju nositelju prijaviti svako nedopušteno postupanje za koje sazna osoba u njihovoj organizaciji zadužena za osiguravanje poštivanja Uglavka.

(C) Način prijavljivanja

41. Sve prijave osoblja EIB-a, stranaka povezanih s projektima EIB-a, ostalih ugovornih i inih partnera te građana (što uključuje i organizacije civilnog društva) sumnji na nedopušteno postupanje šalju se u skladu s ovom politikom Odsjeku za istraživanje prijevара u EIB-u, koji je dužan potvrditi primitak prijave. Prijavu je moguće poslati:

- poštom¹⁷;
- elektroničkom poštom na adresu: investigations@eib.org;
- putem internetskog obrasca na internetskoj stranici EIB-a¹⁸;
- telefonom na broj (+352 4379 87441); ili
- telefaksom na broj (+352 4379 64 000).¹⁹

(D) Neovisni Pritužbeni mehanizam

42. Uz podnošenje prijave s navodima o nedopuštenom postupanju, svaka osoba ili skupina koja smatra kako je unutar Grupacije EIB možda došlo do nepravilnosti u postupanju svoju pritužbu može uložiti i glavnom tajniku u sklopu Pritužbenog mehanizma EIB-a²⁰.

(E) Zaštita članova osoblja i vanjskih podnositelja prijave

43. Sve prijave koje sadrže navode o nedopuštenom postupanju EIB smatra strogo povjerljivima (ovisno o odredbama točke 55. i 56. u nastavku), a iste se mogu dostavljati i na anonimnoj osnovi.

44. Što se tiče prijave koje podnose članovi EIB-ova osoblja, Kodeksom ponašanja osoblja i EIB-ovom Politikom zaštite zviždača predviđeno je da će se Banka pobrinuti za čuvanje povjerljivosti u postupanju prema članovima osoblja koji u dobroj vjeri prijave sumnju na nedopušteno postupanje te da će ti članovi osoblja dobiti pomoć i zaštitu Banke.

¹⁷Head of the Fraud Investigations Division, European Investment Bank, 100 Bd. Konrad Adenauer, L-2950 Luxembourg

¹⁸<http://www.eib.org/infocentre/anti-fraud-form.htm>

¹⁹K tome, prijave s navodima o nedopuštenom postupanju mogu se uputiti izravno Europskom uredu za borbu protiv prijevара (OLAF-u). Pojediniosti o načinu obraćanja OLAF-u mogu se pronaći na stranici:

http://ec.europa.eu/anti_fraud/contacts/index_en.htm. U odgovarajućim slučajevima, poslovni partneri mogu zamoliti i svoje uobičajene kontakte u EIB-u da ih povežu s istražnim službama.

²⁰Nepravilnosti u postupanju se odnose na manjkavosti ili propuste u poslovanju do kojih dolazi kada Grupacija EIB ne postupa u skladu s mjerodavnim zakonodavstvom i/ili utvrđenim politikama, standardima i postupcima, kada se ne pridržava načela dobrog postupanja ili kada krši ljudska prava. Neki od primjera nepridržavanja načela dobrog postupanja, a koje je utvrdio Europski pučki pravobranitelj, su: nepravilnosti u upravnom postupku, nepravično postupanje, diskriminacija, zlouporaba ovlasti, uskraćivanje odgovora odnosno informacija ili nepotrebno odugovlačenje. Nepravilnosti u postupanju se mogu odnositi i na okolišni ili društveni utjecaj djelatnosti Grupacije EIB, kao i na politike vezane uz projektni ciklus i druge mjerodavne politike EIB-a. Ova je politika dostupna na adresi:

<http://www.eib.org/infocentre/publications/all/complaints-mechanism-policy.htm>

VII. NAČELA PROVEDBE ISTRAGA²¹

(A) Ovlast provedbe istraga

45. Posredstvom svog Odsjeka za istraživanje prijevара, Glavni inspektorat je, u tijesnoj suradnji i uz punu transparentnost rada s OLAF-om, dužan:
- zaprimati prijave s navodima ili sumnjama u pogledu nedopuštenog postupanja povezanog s poslovanjem EIB-a ili članovima njegovih upravljačkih tijela ili osoblja;
 - istraživati spomenute predmete i izravno surađivati s OLAF-om kako bi mu se omogućila lakša provedba vlastitih istraga;
 - izvješćivati o nalazima predsjednika, OLAF i Revizijski odbor kao tijelo s nadzornom ulogom, a u opsegu u kojem je to nužno, i sve druge članove osoblja.
46. Kod provedbe unutarnjih istraga u vezi s navodima koji se odnose na članove upravljačkih tijela i osoblja EIB-a, a koje bi mogle dovesti do pokretanja stegovnog ili kaznenog postupka, OLAF od EIB-ovog Odsjeka za istraživanje prijevара zahtijeva suradnju, osim ako ne smatra kako bi to naštetilo istrazi. U slučajevima koji iziskuju žuran odgovor, Odsjek za istraživanje prijevара može, u dogovoru s OLAF-om, poduzeti sve neophodne mjere potrebne za provedbu istrage, a poglavito radi čuvanja dokaza.

(B) Neovisnost

47. Odsjek za istraživanje prijevара uživa potpunu neovisnost u obavljanju svojih dužnosti. Ne dovodeći u pitanje nadležnosti OLAF-a, voditelj Odsjeka za istraživanje prijevара ima sve ovlasti za otvaranje, vođenje i zatvaranje svih istraga iz njegova djelokruga te za izvješćivanje o njima, pri čemu nijednoj osobi ili tijelu nije dužan dostavljati nikakvu prethodnu obavijest, čekati njihovu suglasnost niti im dopuštati miješanje u svoj rad.

(C) Profesionalni standardi

48. Odsjek za istraživanje prijevара je sve svoje istrage dužan provoditi na pravičnoj i nepristranoj osnovi i uz dužno poštivanje prava svih uključenih osoba ili tijela. Na sve koji su navodno sudjelovali u nedopuštenom ponašanju promjenjuje se pretpostavka nevinosti. Svi koji su uključeni u istragu (bilo da su pod istragom ili da je provode) moraju biti upoznati sa svojim pravima i obvezama i pobrinuti se za njihovo puno poštivanje.
49. Poglavitom, te istrage se obavljaju u skladu s EIB-ovim "Postupcima provođenja istraga Glavnog inspektorata EIB-a" (ili "Istražnim postupcima").

(D) Pravo Odsjeka za istraživanje prijevара i OLAF-a na pristup informacijama

50. Članovi upravljačkih tijela i osoblje EIB-a su s Odsjekom za istraživanje prijevара i OLAF-om dužni surađivati odmah, u potpunosti, učinkovito i na način koji odredi Odsjek za istraživanje prijevара, uključujući i odgovaranjem na mjerodavna pitanja i postupanjem po zahtjevima za pružanje uvida u informacije i evidenciju.

²¹U ovom se poglavlju iznose postupci za provedbu istraga u slučajevima nedopuštenog postupanja, koje Glavni inspektorat posredstvom svog Odsjeka za istraživanje prijevара obavlja u skladu s Uredbom (EZ) br. 1073/1999 i Uredbom (Euratom) br. 1074/1999 o istragama koje vodi Europski ured za borbu protiv prijevара i ne dovodeći u pitanje njihove odredbe, a prema tumačenju što ga je Europski sud dao u svojoj presudi od 10. srpnja 2003. (Predmet C-15/00, Europska komisija protiv EIB-a) i Odluci Odbora guvernera od 27. srpnja 2004. u vezi sa suradnjom EIB-a s OLAF-om. Navode iz prijave vezanih uz pranje novca i financiranje terorizma Odsjek za istraživanje prijevара istražuje u tijesnoj suradnji s Uredom glavnog dužnosnika za osiguranje zakonitosti poslovanja.

51. Radi provođenja istrage, Odsjek za istraživanje prijevара i OLAF imaju puno pravo pristupa svim bitnim članovima osoblja, informacijama, dokumentima i podacima unutar EIB-a, uključujući i elektroničke podatke, a u skladu s mjerodavnim postupcima.
52. Odsjek za istraživanje prijevара i OLAF imaju puno pravo ispitati i umnožiti sve bitne knjige i evidenciju mjerodavnih stranaka povezanih s projektima ili drugih ugovornih i inih partnera EIB-a, već prema potrebi.
53. Banka s tijelima nadležnim za provođenje zakona ili drugim sličnim tijelima može potpisati sporazum radi omogućavanja lakše razmjene informacija o predmetima od obostranog interesa u kojima postoji sumnja na nedopušteno postupanje, s time da su pritom dužni poštivati mjerodavne odredbe o zaštiti podataka.
54. Isto tako, Banka može zatražiti da u sudskom postupku vezanom uz njene istrage nastupi u svojstvu građanske stranke (*partie civile*) kad god se smatra kako bi to bilo u njenom interesu, a poglavito radi osiguranja što veće količine informacija i dokaza kojima Banka raspolaže u vezi sa sumnjom na nedopušteno postupanje.

(E) Povjerljivost

55. Unutar granica postavljenih pravilima Banke o pristupu informacijama, sve informacije i dokumenti prikupljeni i izrađeni tijekom istrage, a koji već nisu dostupni javnosti, čuvaju se kao strogo povjerljivi. Povjerljivost prikupljenih informacija mora se poštivati kako u interesu onih na koje se iste odnose tako i u interesu nepovredivosti istrage.
56. Poglavito, tijekom istrage se mora poštivati povjerljivost identiteta osobe pod istragom, svjedoka i dojavljivača dokle god to nije u suprotnosti s interesima istrage.
57. Odsjek za istraživanje prijevара te informacije i dokumente u pisanom obliku smije iznositi samo onim osobama ili tijelima koje su ih ovlaštene dobiti ili po kakvoj drugoj osnovi, ali samo u opsegu u kojem je to nužno.

(F) Prava članova upravljačkih tijela i osoblja EIB-a

58. Član nekog upravljačkog tijela ili osoblja EIB-a koji je pod istragom uživa odgovarajuća procesna prava, a osobito pravo da ga se o tome što prije obavijesti, osim ako se ne utvrdi kako bi to bilo štetno za istragu. Odredbe ove Politike, Istražnih postupaka i odgovarajućeg Kodeksa služe kao okvir za prava članova upravljačkih tijela i osoblja za trajanja istrage.
59. U svakom slučaju, član nekog upravljačkog tijela ili osoblja koji je pod istragom mora dobiti obavijest o navodima i dokazima protiv njega, kao i priliku za očitovanje prije pokretanja bilo kakvih mjera protiv njega.
60. Istragu u vezi sa sumnjom na nedopušteno postupanja treba otpočeti bez odlaganja i zaključiti je u razumnom roku.

VIII. ZAŠTITA PODATAKA

61. Obrada podatka u okviru ove Politike obavlja se u skladu s načelima i pravilima sadržanim u propisima koji se primjenjuju na Banku²² te mjerodavnim mišljenjima koja donosi europski nadzornik zaštite podatka (ENZP).
62. Sve uključene osobe imaju pravo pristupa, ispravka i (u izvjesnim okolnostima) blokiranja u pogledu podataka koji se na njih odnose, s time da su se prethodno dužne obratiti kontroloru obrade podataka²³. Isto tako, mogu se u svako doba obratiti i ENZP-u²⁴ radi provjere poštuju li se prava koja su im dana mjerodavnim odredbama.

IX. STEGOVNE MJERE

63. Predsjednik Banke odlučuje o odgovarajućim i razmjernim stegovnim mjerama u skladu s odredbama članka 38. do 40. Pravilnika o unutarnjem redu i uz vođenje računa o težini prijestupa i svim otegotnim i/ili olakotnim okolnostima.
64. Ako je umiješan neki član upravljačkih tijela Banke, njen predsjednik ili, prema potrebi, Revizijski odbor dužni su obavijestiti tijelo Banke nadležno za donošenje odluke.
65. Svaka odluka o ukidanju imuniteta u vezi s nekom unutarnjom istragom donosi se u skladu s Protokolom o povlasticama i imunitetu Europske unije²⁵.

X. USTUPANJE PREDMETA I PRUŽANJE POMOĆI DRUGIM TIJELIMA

(a) Domaća tijela vlasti

66. Predmet u vezi sa sumnjom na nedopušteno postupanje Odsjek za istraživanje prijevара može ustupiti domaćim tijelima vlasti unutar i/ili izvan EU-a radi daljnje istrage i/ili kaznenog progona, pri čemu im može pružati daljnju pomoć koju ova od njega zatraže. No, u slučaju da je istragu proveo OLAF, Ured svoje završno izvješće dostavlja nadležnim tijelima vlasti, već prema potrebi.
67. Ako je istragu u vezi sa sumnjom na nedopušteno postupanje pokrenulo neko domaće tijelo vlasti i ako ista može bitno uključuje i financiranje sredstvima EIB-a, Odsjek za istraživanje prijevара je, u dogovoru s mjerodavnim službama, dužan pružiti odgovarajuću pomoć i surađivati s domaćim tijelima vlasti.
68. U slučaju istrage koju provode pravosudna tijela, tijela nadležna za provođenje zakona, upravna, pravna ili porezna tijela, Odsjek za istraživanje prijevара može prije poduzimanja daljnjih mjera pričekati na ishod te istrage i zatražiti presliku njihovih nalaza.

(b) Međunarodne organizacije

²²Poglavito s Uredbom (EZ) br. 45/2001 Europskog parlamenta i Vijeća Europe od 18. prosinca 2000. o zaštiti osoba pri obradi osobnih podataka u ustanovama i tijelima Zajednice te o slobodnom protoku takvih podataka (Službeni list br. L8/1 od 12. siječnja 2001.).

²³Kontroloru obrade podataka može se obratiti na sljedeću adresu: investigations@eib.org

²⁴www.edps.europa.eu

²⁵<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:12006E/PRO/36:EN:HTML> (vidi čl. 18., 19. i 22)

69. Uz poštivanje pravila i postupaka Banke kojima se uređuje iznošenje informacija, kao i mjerodavnih propisa o zaštiti podataka, Odsjek za istraživanje prijevvara može pružiti pomoć i razmjenjivati svoje nalaze i/ili bitne informacije s istražnim službama drugih međunarodnih financijskih institucija.
70. Isto tako, Odsjek za istraživanje prijevvara u vezi sa svakom sumnjom na nedopušteno postupanje može pružiti pomoć drugim međunarodnim organizacijama i tijelima.

XI. RAZNE ODREDBE

71. Odsjek za istraživanje prijevvara je za potrebe Odbora direktora i Revizijskog odbora, a prije objave na internetskim stranicama Banke, dužan sastaviti i dostaviti im godišnje izvješće o provedenim istragama, u kojem se u općim crtama opisuje njegov rad tijekom prethodne godine.
72. Ova politika podliježe preispitivanju koje se obavlja na redovnoj osnovi. EIB na svojoj internetskoj stranici (infodesk@eib.org) nudi poštanski pretinac predviđen za slanje komentara.
73. Ova će se politika dorađivati na temelju:
- a. promjena u zakonodavstvu EU, kao što su direktive itd.;
 - b. sporazuma između međunarodnih financijskih institucija i najbolje međunarodne prakse;
 - c. promjena u unutarnjoj politici i postupcima EIB-a; i
 - d. svih drugih promjena koje su prema sudu EIB-a neophodne i primjerene.

**Europska
investicijska
banka**

Banka EU

Kontakti

Za opće informacije:

Informativna služba

☎ +352 4379-22000

☎ +352 4379-62000

✉ info@eib.org

Europska investicijska banka

98-100, boulevard Konrad Adenauer

L-2950 Luxembourg

☎ +352 4379-1

☎ +352 437704

www.eib.org